

Emergència sanitària

RECALMO MANÉ ESPINOSA

Reclam dels TAR en una farmàcia de Barcelona al setembre

Problemes en el subministrament de tests per la gran demanda

En moltes farmàcies s'esgoten i les trameses es demoren

MARTA RICART
Barcelona

"No tenim tests d'antígens; espero que demà". "En tinc, però s'esgotaran d'aquí uns dies". "Els he encarregat a tres distribuïdors, i no arriben...". La disponibilitat de tests ràpids d'antígens (TAR) per detectar la covid és irregular a les farmàcies pel gran augment de la demanda. Tant a Barcelona com a Madrid, per exemple. Patronals i distribuïdors asseguren que hi ha tests, que no hi ha desproveïment, que en tot cas és puntual o hi ha un

Les patronals diuen que hi ha tests i que el desproveïment i el subministrament són puntuals i irregulars

"subministrament irregular", però el problema podria ser a escala europea.

"No tenim tests. Esperem una tramesa, però uns dies arriben i d'altres no o n'arriben pocs i es venen de seguida", expliquen a la farmàcia Planas Huguet de Vilafranca. "En demanes 100 i te'n porten 10, els distribuïdors diuen que no poden servir-ne més per la gran demanda, que tranquils, que hi ha un contenidor per descarregar", apunta la titular de la farmàcia Sánchez Sabaté a les Glòries de Barcelona.

Altres farmàcies de la ciutat expliquen el mateix. En totes ha augmentat la demanda aquest desembre. En unes s'ha duplicat i en d'altres s'ha multiplicat fins i tot

per deu. Unes han estat més previoses i en van comprar molts i d'altres menys; s'esgoten, i el subministrament no és tan ràpid com en altres medicaments. Algun distribuïdor els ha dit que hi ha comandes retingudes a les duanes, i els farmacèutics temen que la vaga de transportistes de la setmana que ve aguditzí el problema.

Farmàcies consultades a Madrid corroboren els retards de subministrament. "Tenim tests; no sé quants dies tardaran a esgotar-se, però els proveïdors em diuen que les comandes, per a d'aquí deu dies", indica un farmacèutic.

La distribuïdora Cofares afirma que té estoc, però admet que el problema passa en diversos països

Un altre ja no té TAR. "Passa el mateix que va passar quan vam començar a vendre mascaretes", afirma.

La demanda ha crescut perquè moltes persones compren TAR per fer-se'ls abans de les celebracions de Nadal o després de trobades en què hi ha hagut un positiu, per veure si s'han contagiat. A tot Europa es fan més tests. El Centre Europeu per a la Prevenció i el Control de Malalties de la Unió Europea i l'Organització Mundial de la Salut ho recomanen. No se sap quina capacitat tenen els laboratoris que els fabriquen, de manera que el problema de subministrament podria ser a més escala.

La cooperativa Cofares, líder en

distribució de medicaments a Espanya, va assegurar a aquest diari: "Podem confirmar que ara distribuïm tests d'antígens de manera recurrent i no registrem problemes d'estoc. Certament, la demanda creix cada dia de manera exponencial i la crisi de subministrament ja afecta diferents països, però ara en el nostre cas podem donar resposta a la demanda". Cofares va estimar a començaments de mes que la demanda de TAR a Espanya ja va créixer un 700% entre finals d'octubre i finals de novembre.

Mària José García, vicepresidenta de la Federació Empresarial de Farmacèutics Espanyols (FEFE), explica que hi ha desproveïment puntual –per exemple, ella ho va constatar a Galícia pel pont de la Constitució–, però que hi ha tests, que els diferents laboratoris i proveïdors en van subministrant. "Hi ha una demanda gran, però crec que no hi haurà desproveïment, que hi haurà prou tests", assenyalava. Admet que l'augment de la demanda "potser ens ha agafat a tots una mica desprevinguts".

Antoni Torres, president de la Federació d'Associacions de Farmàcies de Catalunya (Fefac), també reconeix que la demanda és molt gran, però apunta que, "més que desproveïment, hi ha un subministrament irregular", que dificulta a les farmàcies satisfer la demanda puntualment. Recomanava fer comandes a diversos proveïdors i, als usuaris, que no vagin a comprar els tests per al mateix dia que els necessitin.

Els TAR a la venda a Espanya són de mostra nasal i de saliva a uns preus d'entre 5 i 8 euros, segons les marques.

GUIA PER A UN ÚS CORRECTE

En quin moment cal fer-se un TAR?

Amb la proximitat de les festes de Nadal, la venda de tests d'antígens s'ha disparat, perquè molta gent en fa provisió per poder reunir-se amb seguretat amb familiars i amics. Per aquesta raó, tot seguit provem de respondre a alguns dubtes que poden sorgir sobre aquest mètode de diagnòstic de la covid.

■ Quan és el millor moment per fer-se un test d'antígens?

La recomanació és que s'ha de fer el test durant els set dies posteriors al contagi o els cinc dies posteriors a l'aparició dels símptomes. Si ens el fem el mateix dia o l'endemà d'haver estat en contacte amb una persona que ha donat positiu aquell mateix dia, el resultat no serà fiable.

■ Si el resultat és negatiu puc estar segur que no estic infectat?

En absolut. En aquests tests ràpids, l'únic resultat realment fiable és el positiu, ja que poden fer falsos negatius. La seva utilitat és sobretot per detectar persones asimptomàtiques que estan contagiades. Si se sospita que es pot estar contagiats i el resultat de la prova surt negatiu, sempre és millor comprovar-ho amb una PCR i continuar mantenint totes les mesures de seguretat.

■ Quina efectivitat tenen?

Quan l'anem a comprar cal assegurar-se que la sensibilitat sigui superior a un 90% i la seva especificitat superior a un 97%. Si hi ha més falsos negatius que en una PCR és perquè o bé no se segueixen correctament les instruccions i la mostra no es pren de manera adequada, o pel tipus de reacció o la baixa sensibilitat del test, de moment de l'evolució de la infecció en què es fa el test o perquè la càrrega viral és molt baixa.

■ Quines menes de tests hi ha?

N'hi ha dues. El nasal i el bucal. En el primer la mostra s'extreu introduint l'hisop al nas, uns 2 o 3 centímetres. El bucal és més complicat, ja que cal obtenir una mostra de saliva. El cas és que s'ha d'extreure del coll, no de la boca. Cal tossir dues o

tres vegades i després extreure'n la mostra. En tots dos casos, el temps d'espera per al resultat és el mateix, d'entre 15 i 20 minuts.

■ Puc anar a la farmàcia i demanar que m'ho facin allà?

Sí, no totes, però a Catalunya moltes farmàcies fan els tests i comuniquen els resultats a Salut, per això es veurà reflectit en el nostre perfil de La Meva Salut.

■ Quin n'és el preu?

El preu és lliure, per això cada fabricant –actualment se'n comercialitzen uns 20 a Espanya– i cada farmàcia pot posar el preu que vulgui. De totes maneres, el preu mitjà s'acosta als 5 euros i tots tenen un tipus reduït d'IVA d'un 10%. Cal tenir en compte que els farmacèutics ens cobraran per prestar-nos aquest servei –vora 10 euros–, a més del preu del test. En el cas dels nens, es poden fer el test a les farmàcies de franc. En un laboratori, el preu per fer-se un test d'antígens es situa en poc més de 30 euros.

■ Serveixen per poder viatjar?

Sí, però en aquest cas no val que ens ho fem nosaltres mateixos. Cal anar a una farmàcia o a un laboratori homologat perquè el resultat consti de manera oficial al nostre passaport covid o perquè ens emetin un certificat amb el resultat negatiu.

■ Els tests d'antígens que es venen actualment continuen sent fiables per detectar un contagi amb l'òmicron?

Sí, no canvia res i continuen sent igual de fiables o no fiables en funció de si el resultat és positiu o negatiu. Sí que hi pot haver una lleugera pèrdua de sensibilitat, però el rendiment continuarà sent òptim, perquè els tests el que detecten és la proteïna S (espícula) i la N (nucleoproteïna) del SARS-CoV-2, i a les variants el que canvia són alteracions a la S, però la proteïna N continua estable, així doncs, els tests continuen sent útils per detectar-la.

ALBERT MOLINS